

Komenda Główna Straży Granicznej

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/pozostale-informacje/promocja-i-tradycje-formacji/promocja-sg/13600,Dowodca-KOP-wraca-do-rodzinnego-kraju.html>
05.04.2026, 10:56

Dowódca KOP wraca do rodzinnego kraju

Maciej Pietraszczyk
29.08.2024

Już wkrótce do Ojczyzny wrócą prochy generała brygady Jana Kazimierza Kruszewskiego, najdłużej piastującego stanowisko dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza. Związane z tym uroczystości stanowią część obchodów 100-lecia powołania Korpusu Ochrony Pogranicza.

Inicjatorem sprowadzenia szczątków śp. gen. bryg. Jana Kazimierza Kruszewskiego do Ojczyzny jest Marek Szypulski – Prezes Polskiego Funduszu Humanitarnego w Lailly-en-Val. Do inicjatywy tej dołączyła się także Straż Graniczna, jako formacja kontynuująca tradycje Korpusu Ochrony Pogranicza, oraz Instytut Pamięci Narodowej i Stowarzyszenie Weteranów Polskich Formacji Granicznych. Działania wsparli członkowie rodziny generała.

Gen. bryg. Jan Kazimierz Kruszewski „Kruk Czarny” pochodził ze wsi Aleksandrowo w powiecie ciechanowskim. Od najmłodszych lat uczestniczył w walce o niepodległość Polski, co zaprowadziło go do Legionów Polskich, a ostatecznie do Wojska Polskiego. Od października 1930 r. do sierpnia 1939 r. był dowódcą Korpusu Ochrony Pogranicza, a w czasie Kampanii Wrześniowej dowodził Grupą Operacyjną. 27 września 1939 r. w miejscowości Piaski dostał się do niemieckiej niewoli, w której przebywał do 1945 roku. Po wojnie pozostał na emigracji we Francji, gdzie zmarł 28 marca 1977 r. w Domu Spokojnej Starości Polskiego Funduszu Humanitarnego w Lailly-en-Val. Pochowano go na miejscowym cmentarzu.

Generał Kruszewski był głównym realizatorem koncepcji reorganizacji Korpusu Ochrony Pogranicza, według której miał on zapewnić Polsce osłonę strategiczną od wschodu. To dzięki jego pracy organizacyjnej KOP był w stanie zapisać chwalebny kartę w dniach sowieckiej inwazji 17 września 1939 roku.

Szcątki generała zostaną w najbliższą sobotę uroczyście ekshumowane z cmentarza w Lailly-en-Val we Francji i po mszy wyruszą w drogę do Polski. W Ojczyźnie generał Kruszewski zostanie z honorami pochowany w Alei Zasłużonych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

Delegacja dowódców pułków I Dywizji Piechoty Legionów na audiencji u prezydenta RP Ignacego Mościckiego na Zamku Królewskim w Warszawie. Płk Kruszewski obok prezydenta

Płk Jan Kruszewski

Płk Jan Kruszewski na czele delegacji 1 Dywizji Piechoty Legionów z wizytą u marszałka Józefa Piłsudskiego

Plakat